

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
w części obrębów Rachcin, Winduga oraz Stary Bógpomóż**

Gmina Bobrowniki

Wrocław, maj 2022 r.

Opracowanie Prognozy
mgr inż. Kamila Błażewska

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1) Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
2) Podstawy prawne opracowania.....	3
3) Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	3
4) Podstawowe informacje o terenie będącym przedmiotem planu	5
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	8
1) Charakterystyka ustaleń projektu planu w zakresie: planowanych funkcji, charakteru projektowanego zagospodarowania, skali planowanego zagospodarowania, odniesienia do istniejącego zagospodarowania terenu będącego przedmiotem planu	8
3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	9
1) Przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	9
2) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - różnorodność biologiczna	9
3) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - obszary chronione	11
4) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - ludzie	12
5) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - woda	13
6) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko – powietrze.....	14
7) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - powierzchnia ziemi	15
8) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - krajobraz	16
9) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - klimat	16
10) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - zasoby naturalne	16
11) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - zabytki i dobra kultury	16
12) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - dobra materialne.....	16
4. USTALENIA KOŃCOWE.....	17
1) Analiza możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru	17
2) Analiza możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu.....	17
3) Propozycja monitoringu skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	20
4) Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	20
5) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”)	20
6) Wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	21
7) Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	21
5. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE.....	24

1. WSTĘP

1) Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Niniejsza prognoza ma na celu, dla obszaru będącego przedmiotem planu oraz obszarów podlegających ewentualnemu oddziaływaniu ustaleń planu:

1. Określenie skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz z realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
2. Ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, zwłaszcza w aspekcie jego odporności na degradację i zdolności do regeneracji, w kontekście realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
3. Ocenę określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego warunków zagospodarowania terenu, wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych
4. Ocenę zagrożeń dla środowiska, z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

2) Podstawy prawne opracowania

Podstawą prawną sporządzenia prognozy są następujące dokumenty :

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz.2373 t.j. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022 poz. 503 t.j.), która nakłada obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko przy sporządzaniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (jako integralnej części dokumentacji planu).

Prognoza zawiera zakres i szczegółowość informacji zawartych w uzgodnieniu wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

3) Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Zawartość merytoryczna opracowania nawiązuje bezpośrednio do ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, to znaczy:

- zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje monitoringu - dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

- określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska
- b) prognozowane zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”),
- c) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- d) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne,

skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- przedstawia:

a) analizę możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) analizę możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W opracowaniu wykorzystano – jako materiały źródłowe - następujące dane i informacje:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, Uchwała Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r.
- Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego
- Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego (za lata 2000-2017), WIOŚ Bydgoszcz
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bobrowniki na lata 2017- 2020 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2021-2024,
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bobrowniki na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Bobrowniki w województwie kujawsko-pomorskim,
- „Karta informacyjna przedsięwzięcia do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia pn.: Budowa rurociągu etylenu Płock – Włocławek”, inwestor Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., ul. Chemików 7, 09-411 Płock, opracowanie: Kamila Błażewska
- Raport o oddziaływaniu na środowisko inwestycji p.n. „Budowa rurociągu etylenu Płock-Włocławek inwestor Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., ul. Chemików 7, 09-411 Płock, opracowanie: Kamila Błażewska – kierująca zespołem autorów
- Prognoza Oddziaływania Na Środowisko Projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego w części obrębów Nasiegniewo, Skórzno, Bogucin, Osiek, Łęg Witoszyn, Witoszyn Nowy – gmina Fabianki – mgr Adam Stańczyk
- Plany Zadań Ochronnych Natura 2000
- strony internetowe:
 - <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>
 - <http://www.ekoportal.gov.pl>
 - <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>
 - <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>
 - <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
 - <http://geoportal.pgi.gov.pl/surowce>
 - <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>
 - [http://korytarze.pl/;](http://korytarze.pl/)
 - <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

- <http://mjwp.gios.gov.pl/modele-pojeciowe-i-charakterystyka-jcwpd/modele-pojeciowe-i-charakterystyka-jcwpd.html>
- <http://www.mos.gov.pl>
- <http://pgi.gov.pl>
- <http://psh.gov.pl>
- <http://www.ugbobrowniki.pl/>

4) Podstawowe informacje o terenie będącym przedmiotem planu

Analizowany projekt planu został sporządzony w związku z zamiarem realizacji budowy rurociągu etylenu o średnicy DN350 relacji Płock – Włocławek wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą.

Rurociąg będzie miał łączną długość ok. 58,6 km. Rurociąg zlokalizowany będzie na terenie województw mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego. Trasa rurociągu przekracza sześć gmin w czterech powiatach.

Planowany rurociąg wybudowany zostanie, w miarę możliwości terenowych i formalno-prawnych równolegle do istniejącego rurociągu etylenu oraz rurociągu ropy naftowej. Projektowany rurociąg etylenu, zgodnie z §1 ust.1 pkt 2) Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1853 z późn. zm.) jest rurociągiem przesyłowym dalekosiężnym, definiowanym jako rurociąg służący do przesyłania lub dystrybucji ropy naftowej lub produktów naftowych. Produkty naftowe, definiowane w §1 ust.1 pkt 1) ww. Rozporządzenia są to produkty otrzymywane z ropy naftowej.

Na terenie gminy Bobrowniki, planowany rurociąg będzie miał długość około 2,735 km.

Teren objęty planem stanowi korytarz planowanego rurociągu o szerokości około 50 m i łącznej powierzchni ok. 20,8 ha.

Plan stwarza warunki dla budowy nowego rurociągu, ale ponieważ ma to miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego rurociągu etylenu oraz ropy naftowej, w praktyce w całości adaptuje już obecnie istniejące zagospodarowanie. Nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu terenu.

Przedmiotowy rurociąg zlokalizowany jest w południowej części gminy Bobrowniki w rejonie granicy z gminą Fabianki.

Planowany rurociąg przekracza granicę gmin Fabianki i Bobrowniki w miejscu trójstyku obrębów Winduga (gmina Bobrowniki) oraz Witoszyn Nowy i Łęg Witoszyn (gmina Fabianki). Rurociąg przekracza granice gmin z kierunku południowego wschodu do północnego zachodu, od strony miejscowości Nowy Witoszyn z obszaru gminy Fabianki do Gminy Bobrowniki i w tym miejscu długość przekroczenia w obrębie gminy Bobrowniki wynosi około 117 metrów i rurociąg ponownie wkracza w obszar ewidencyjny gminy Fabianki. Przekroczenie w tym miejscu zlokalizowane jest w terenie leśnym na obszarze gminy Bobrowniki.

Około 1500 metrów dalej w kierunku północno zachodnim planowany rurociąg ponownie przekracza granicę gminy Fabianki i gminy Bobrowniki, z obrębu Łęg Witoszyn (gmina Fabianki) do obrębu Winduga (gmina Bobrowniki) w pobliżu wsi Działy w gminie Bobrowniki.

Rurociąg planuje się w terenach leśnych nawiązując lokalizacją do istniejącego rurociągu etylenu i rurociągu produktów naftowych oraz innej podziemnej infrastruktury towarzyszącej.

Planowany rurociąg przekracza rzekę Dopływ spod Wilczeńca oraz w rejonie miejscowości Stary Bógpomóż przekracza rzekę Wisłę.

Przy przekroczeniu rzeki Wisły na wschodnim brzegu projektuje się stację zasuw SE-3. Przekroczenie Wisły projektowane jest w technologii bezwykopowego przejścia pod dnem rzeki.

Przekroczenie Wisły projektowane jest w technologii bezwykopowego przejścia pod dnem rzeki.

W gminie Bobrowniki rurociąg przekracza trzy linie elektroenergetyczne oraz drogę powiatową nr 2713C oraz drogę gminną.

Wsie położone w dwukilometrowym buforze inwestycji to:

- gmina Bobrowniki – Winduga, Działyń, Błotkowa, Rachcinek,

Zdecydowana większość przebiegu przez teren gminy Bobrowniki ma miejsce przez tereny leśne, a pozostała część to w minimalnej skali – innego rodzaju zagospodarowanie, głównie drogi.

Gmina Bobrowniki to obszar o bardzo zakwaszonych glebach. Gleby takie wymagają wapnowania na potrzeby wyrównania poziomów kwasowości. Dominują gleby klasy VI (1 100 ha) i V (791 ha), których potencjał produkcyjny jest ograniczony i stopniowo przeznaczają się pod zalesienie. Są one bardzo dobrze przepuszczalnymi gruntami. W związku z tym trudne jest utrzymanie ich uwilgotnienia.

Gmina Bobrowniki uchodzi za obszar atrakcyjny pod względem przyrodniczym. Wg stanu z 2008 r. lasy porastają obszar 4 784 ha tj. 51,1 % ogólnej powierzchni Gminy Bobrowniki. Lasy to ubogie i piaszczyste siedliska borowe, które sprzyjają rozwojowi drzewostanu sosny zwyczajnej. Bory sosnowe stanowią ok. 95 % całej powierzchni leśnej Gminy. Pozostałą część stanowią lasy liściaste w tym łęgowe nad Wisłą.

Jeśli chodzi o przebieg w rejonie bliskiej lokalizacji zabudowy, to należy wskazać na następujące lokalizacje:

- W rejonie miejscowości Winduga zabudowania gospodarcze/rolne w odległości około 55m (3 budynki) od granicy pasa MPZP.

Poza tym nie występują inne zabudowania nie związane z rurociągiem i jego obsługą.

Inne istniejące zabudowania to budynki należące do budynków technicznych służących obsłudze istniejących rurociągu etylenu i rurociągu paliw.

W całym obszarze gminy rurociąg będzie przebiegał przez tereny objęte ochroną. Są to Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej oraz obszar PLH040039 Włocławska Dolina Wisły i PLB040003 Dolina Dolnej Wisły. Zasięg form ochrony przyrody w tym rejonie pokrywa się, w znaczeniu takim, że obszar chroniony w ramach sieci Natura 2000 w całości zawiera się w obszarze chronionym w randze OChK, ale obszar chroniony w randze OChK jest większy. Przebieg rurociągu przez teren OChK i naturę siedliskową będzie miał miejsce na odcinku ok. 3,8 km, Natomiast w Dolinę Dolnej Wisły granice obszaru objętego planem wkraczają w odcinku ok. 150 m.

Dodatkowo część obszaru objętego planem znajduje się w Korytarzu Ekologicznym Dolina Wisły-Kampinoski PN – ok. 1,5 km.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym regulującym funkcjonowanie Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej jest uchwała nr XI/257/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej.

Na mocy tej uchwały na obszarze OChK Niziny Ciechocińskiej, wprowadza się następujące zakazy:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
6. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a. linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b. zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zgodnie z artykułem 24, ustęp 2, punkt 4 Ustawy o ochronie przyrody powyższe zakazy nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, do których klasyfikowany jest analizowany rurociąg.

Podsumowując, w wyniku realizacji inwestycji dojdzie do zajęcia obszarów leśnych nieistotnych w skali obszaru. Inwestycja nie ingeruje w stan siedlisk leśnych poza pasem montażowym. Realizacja inwestycji nie wpływa na gospodarkę leśną ani łowiecką. Po zakończeniu budowy w przypadku ingerencji w tereny o charakterze łąkowym, możliwe jest przywrócenie ich do pierwotnego stanu. Realizacja inwestycji nie wpływa na stan linii brzegowej rzek, jezior nie na retencjonowanie wód.

Obszar PLH040039 Włocławska Dolina Wisły, to ostoja zlokalizowana jest w centralnej Polsce, w Kotlinie Toruńskiej. Ostoja obejmuje około 30 km odcinek doliny Wisły między tamą we Włocławku, a miejscowością Nieszawa. Obszar obejmuje koryto rzeki Wisły oraz terasę zalewową wraz z otaczającym obszarem i z lokalnie występującymi stromymi stokami doliny. Typowe dla tego odcinka Wisły jest występowanie licznych łąch piaszczystych i mulistych nanosów w korycie. Są one formowane wskutek procesu odkładania materiału erodowanego z dna rzeki poniżej tamy we Włocławku. W wyniku sezonowych zmian poziomu wody w rzece oraz w wyniku krótkoterminowych zmian poziomu wody wynikających z wymiany wody w elektrowni Włocławek, powstają lub zanikają odsłoniętych piaszczyste łąchy. Na tym odcinku rzeki występują również starsze wyspy porośnięte przez zarośla wierzbowe lub wierzbowo-topolowe. Obecnie większość starych wysp jest połączona z brzegiem rzeki groblami. Funkcjonują one jako wyspy jedynie przy wysokich stanach wody. Na terenie ostoi występują również liczne starorzecza. Okresowo zalewane tereny przybrzeżne porośnięte są mozaiką ziołorośli i muraw z grupami drzew i krzewów. Głównie są to młode wierzbowo-topolowe drzewostany oraz wierzbowe zarośla. W niższych położeniach w dolinie koło Włocławka znajdują się pozostałości wielogatunkowych łągów cennych z europejskiego punktu widzenia. Na terasie powszechne są łąki i pastwiska. Rzadko natomiast spotykane są ciepłolubne murawy zwane murawami kserotermicznymi. O dużych wartościach przyrodniczych obszaru decyduje występowanie 11 rodzajów siedlisk, 58 gatunków zwierząt i 3 gatunki roślin cennych dla ochrony przyrody europejskiej. Największą powierzchnię spośród cennych siedlisk zajmują lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe (13%) i zmiennowilgotne łąki (10%). W wodach Wisły żyje kilka rzadkich gatunków ryb m.in. kielb białopłetwy, koza i minóg rzeczny. Obszar jest ważnym miejscem z punktu widzenia ochrony ptaków. Stwierdzono tu 47 gatunków ptaków cennych dla ochrony przyrody w Europie m.in. bocian czarny, bielik, żuraw i derkacz. Obszar obejmuje część ekologicznego korytarza Wisły, który jest ważnym szlakiem migracji wielu gatunków roślin i zwierząt.

Zagrożenia dotyczą możliwych zmian hydrologicznych warunków w dolinie: kontynuacja osuszania terasy, dalsze obwałowanie koryta rzeki. Oprócz tego: zmiany sposobu użytkowania rolniczego terenów w granicach obszaru prowadzące do eutrofizacji i przyspieszenia sukcesji, zalesianie fragmentów porośniętych cenną roślinnością, osuszanie i zasypywanie małych zbiorników i bagien, niewłaściwa gospodarka leśna, wzrost rekreacji, ekspansja gatunków roślin oceniających kserotermię i zabudowa. Potencjalnym zagrożeniem jest też transport rzeczny w okresie łągowym, powodujący konieczność podniesienia poziomu wody w Wiśle do stanu żeglowności, poprzez odpowiednie zrzuty masy wody ze Zbiornika Włocławskiego, uniemożliwiający wyprowadzenie łągów ornitofauny gnieźdzącej się na piaszczystych łąkach w korycie rzeki, jak np. rybitwa rzeczna. Nagłe zmiany reżimu hydrologicznego, zmieniające częstość, zakres i długość zalewów stanowią jedno z najważniejszych zagrożeń dla łąkowej awifauny preferującej tego typu siedliska. Jednocześnie okresowe zalewy wodami rzecznyymi są niezbędne dla zachowania optymalnych warunków w ekosystemach umożliwiających rozwój rzadkich fitocenoz z zespołu łągów wiązowo-jesionowych.

Obszar PLB040003 Dolina Dolnej Wisły to obszar obejmujący prawie naturalną dolinę Dolnej Wisły bez odcinka ujściowego - na odcinku pomiędzy Włocławkiem a Przegalina. Dolina Wisły na tym odcinku należy do kilku różnych jednostek fizyczno geograficznych - południowa część (aż do Bydgoszczy) to fragment Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, kolejny odcinek to właściwa Dolina Dolnej Wisły przecinająca garby Pojezierzy Południowobałtyckich, a ostatni odcinek (poniżej miejscowości Piekło) stanowi część krainy Żuław Wiślanych. Dno doliny leży na wysokość od 1 do 50 m n.p.m. Rzeką płynie w naturalnym korycie prawie na całym odcinku, z namuliskami, łąkami piaszczystymi i wysepkami, w dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie; brzegi pokryte są mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łąkowych, a także pól uprawnych i pastwisk. Miejscami dolinę Wisły ograniczają wysokie skarpy, na których utrzymują się murawy kserotermiczne i grądy zboczowe. W granicach

obszaru Wisła przepływa przez kilka dużych miast, jak: Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz, Tczew. Wody śródlądowe (stojące i płynące) zajmują 31% obszaru, siedliska łąkowe i zaroślowe zajmują 21%, a siedliska leśne 8%. Obszar jest wykorzystywany rolniczo - 38% powierzchni. Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej. Mimo, że awifauna obszaru nie jest całkowicie poznana wiadomo, że gniazduje tu ok. 180 gatunków ptaków. Teren stanowi bardzo ważną ostoję dla ptaków migrujących i zimujących (m.in. zimowisko bielika). W okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w obrębie obszaru w bardzo dużych koncentracjach - do 50 000 osobników. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Szczególne znaczenie mają populacje gatunków takich jak: bielik, gęś, nurogęś, ohar, rybitwa białoczelna, rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrygojad, bielaczek. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje także derkacz, mewą czarnogłową, sieweczka rzeczna. Bogata fauna innych zwierząt kręgowych, bogata flora roślin naczyniowych (ok. 1350 gatunków) z licznymi gatunkami zagrożonymi i prawnie chronionymi, silnie zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym zachowane różne typy łągów, a także cenne murawy kserotermiczne wskazują na bardzo wysoką wartość przyrodniczą tego obszaru.

Żadne z wymienionych zagrożeń nie zajdzie lub nie ulegnie wzmocnieniu w wyniku realizacji ustaleń planu na terenie gminy Bobrowniki.

Analizując przebieg planowanej inwestycji pod względem fizyczno-geograficznym, należy zauważyć, że cały przebieg rurociągu leży w obrębie Kotliny Toruńskiej.

Kotlina Toruńska, zwana także Kotliną Toruńsko-Bydgoską – mezoregion fizycznogeograficzny w środkowo-północnej Polsce, stanowiący część Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, między Nieszawą, a Nakłem nad Notecią, długości około 90 km i szerokości do 25 km.

Kotlina Toruńska stanowi ciągnące się na linii wschód-zachód obniżenie terenu wzdłuż Wisły. Maksymalną szerokość 25 km Kotlina osiąga w okolicy Bydgoszczy. Wypełniona jest systemem teras rzecznych, wśród których najniższa jest zalewowa, a wyższe zajmują wydmy śródlądowe o wysokości 10–25 m, maksymalnie sięgające 40 m wysokości względnej. Pole wydmowe w Kotlinie należy do jednych z największych w Polsce (obok Puszczy Noteckiej i Kampinoskiej). Porośnięte jest od wieków lasem, dawniej mieszanym, obecnie głównie borem sosnowym. Duży i zwarty kompleks leśny porastający większość obszaru Kotliny (na południe od Wisły) zwany jest Puszczą Bydgoską. Mniejszy kompleks borów rozciąga się po północnej stronie Wisły, między Toruniem, a Włocławkiem.

Głównym obiektem hydrograficznym na początku rozpatrywanej trasy projektowanego rurociągu jest rzeka Wisła. Cały obszar znajduje się w jej dorzeczu.

Teren ten jest częściowo wskazywany jako zagrożony na mapach zagrożenia powodziowego.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

1) Charakterystyka ustaleń projektu planu w zakresie: planowanych funkcji, charakteru projektowanego zagospodarowania, skali planowanego zagospodarowania, odniesienia do istniejącego zagospodarowania terenu będącego przedmiotem planu

W granicach obszaru objętego planem wyznacza się tereny:

- teren obsługi produktów naftowych, oznaczony na rysunku planu symbolem IN,
- teren gazownictwa, oznaczony na rysunku planu symbolem IG,
- teren rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczony na rysunku planu symbolem RN,
- teren lasu, oznaczony na rysunku planu symbolem L,
- teren drogi zbiorczej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDZ,
- teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDD,
- teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem KR.

Plan stwarza warunki dla budowy nowego rurociągu, ale ponieważ ma to miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego rurociągu etylenu oraz ropy naftowej, w praktyce w całości adaptuje już obecnie istniejące zagospodarowanie. Nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu terenu.

Plan obejmuje korytarz o szerokości około 50 m i wskazane w planie przeznaczenie terenu o oznaczeniu innym niż IN stanowią na przeważającym obszarze adaptację obecnie istniejącego sposobu zagospodarowania. W zdecydowanej większości są to tereny leśne oraz rolne, a dużą część formalnie wyznaczonych w planie terenów dróg, stanowią drogi ten korytarz przecinające.

3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dla oceny oddziaływań na środowisko powodowanych przez analizowane przedsięwzięcie jednym z kluczowych uwarunkowań są wymogi wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. 2014, poz. 1853 t.j. z późn. zm.). Planowany rurociąg etylenu jest rurociągiem przesyłowym dalekosiężnym, do którego zastosowanie mają wymogi ww. Rozporządzenia.

Rozporządzenie, w §136 ust.1 wskazuje, że dla rurociągów przesyłowych dalekosiężnych ustala się strefy bezpieczeństwa, których środek stanowi oś rurociągu. Przy czym minimalna szerokość strefy bezpieczeństwa dla jednego rurociągu ustalana jest w zależności od jego średnicy nominalnej. Dla projektowanego rurociągu DN350 powinna ona wynosić co najmniej: 12 m (dla rurociągów o średnicy do 400 mm) tj. po 6 m od osi rurociągu).

Strefy bezpieczeństwa dla rurociągów istniejących wynoszą: 30 m (po 15 m na stronę od osi) dla rurociągu etylenu oraz 12 m (po 6 m na stronę od osi) dla rurociągu ropy naftowej.

Strefa bezpieczeństwa może być użytkowana zgodnie z pierwotnym jej przeznaczeniem, jednak wewnątrz strefy bezpieczeństwa niedopuszczalne jest wznoszenie budowli, urządzenie stałych składów i magazynów oraz zalesianie, z zastrzeżeniem, że dopuszcza się sytuowanie innej infrastruktury sieci uzbrojenia terenu pod warunkiem uzgodnienia jej z właścicielem rurociągu przesyłowego dalekosiężnego, a na terenach otwartych dopuszcza się sadzenie pojedynczych drzew w odległości co najmniej 5 m od rurociągu przesyłowego dalekosiężnego.

1) Przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Zgodnie Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, planowane przedsięwzięcie należy zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- paragraf 3 ust. 1 pkt 31 wymienionego rozporządzenia bezpośrednio kwalifikuje oceniane przedsięwzięcie jako: instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 20 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem rurociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków; przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko;
- Dodatkowo rurociąg etylenu może być zakwalifikowany jako:
paragraf 3 ust. 1 pkt 30 wymienionego rozporządzenia jako: instalacje do przesyłu:
 - a) ropy naftowej,
 - b) produktów naftowych,
 - c) substancji lub mieszanin, w rozumieniu odpowiednio art. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia nr 1907/2006, niebędących produktami spożywczymi
- inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 20;

2) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu może wpłynąć na wiele aspektów różnorodności biologicznej – ale należy podkreślić, że istnieją techniczne i organizacyjne możliwości ograniczenia lub całkowitego wyeliminowania niektórych z tych oddziaływań.

Przede wszystkim należy wskazać na konieczność ograniczania szaty roślinnej w przebiegu inwestycji. Zgodnie z przywołanym Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosieżne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. 2014, poz. 1853 t.j. z późn. zm.), pas o szerokości 12 m nad rurociągiem nie może być zalesiony. Oznacza to konieczność usunięcia drzew w przebiegu rurociągu przez las, względnie poszerzenia pasa odlesionego dla już istniejącego rurociągu. Rurociąg będzie przebiegał przez tereny leśne na odcinkach o łącznej długości około 1,820 km, co daje stosunkowo niewielką powierzchnię przecinki. Należy pamiętać, że mogą one pełnić funkcje środowiskowe, tyle tylko, że muszą być pozbawione zadrzewień. Można je porównać do przebiegu przez las nieutwardzonej drogi, przecinki związanej z linią energetyczną, itp. – wymagamy pas wolny od drzew będzie tu tylko nieznacznie szerszy.

Należy jednak zauważyć, że sam proces wycinki drzew stwarza potencjalne ryzyko degradacji gniazd i dziupli. Dla minimalizacji oddziaływań, niezbędną wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się pod nadzorem specjalisty ornitologa, celem zachowania cennych siedlisk ptaków w sąsiedztwie przebiegu inwestycji. Prace w korytach rzek, obszarach łąkowych w okresie lęgowym pod nadzorem ornitologa w celu uniknięcia zniszczeń lęgów.

Etap realizacji rurociągu (prace budowlane z tym związane) niesie potencjalne zagrożenia. Przede wszystkim może dochodzić do płoszenia zwierząt oraz do wpadania zwierząt do wykopów (w tym przypadku można zapobiegać przez odpowiednie wygradzenia zapobiegające możliwości przedostawania się zwierząt oraz przez kontrolę wykopów mającą na celu wyjmowanie uwięzionych zwierząt – zagadnienie to dotyczyć może przede wszystkim płazów oraz niewielkich ssaków). Istnieją więc możliwości techniczne oraz organizacyjne, aby w ogóle zapobiec lub w bardzo dużym stopniu zminimalizować straty wśród zwierząt mogące potencjalnie następować na etapie realizacji przedsięwzięcia.

W kontekście powyższego należy uznać, że bez wątpienia charakter oddziaływań trwałych związanych z realizacją ustaleń planu, będą miały:

- pozostawienie bez roślinności drzewiastej pasa o szerokości 12 m w całym przebiegu rurociągu,
- usunięcie zadrzewień śródpolnych, zwłaszcza na terenach nieużytków, gdzie postępuje już samosiew, a których obecność zawsze zwiększa lokalną różnorodność biologiczną (należy jednak podkreślić, że takie straty nie będą zachodziły na dużą skalę – będą to pojedyncze przypadki).

Prognozowane potencjalne oddziaływania na aspekt różnorodności biologicznej mogą więc zostać zaakceptowane jako nie wiążące się z istotnym ryzykiem lub skalą. Nawet jeśli zajdą miejscowe straty, nie będzie to trwałe zniszczenie danego rodzaju siedliska – w bezpośrednim sąsiedztwie funkcjonują tereny o identycznej charakterystyce. Natomiast oddziaływania związane z pracami budowlanymi można istotnie ograniczyć.

Podstawową metodą zachowania różnorodności biologicznej jest ochrona in-situ, czyli w miejscu naturalnego występowania danego elementu. W tym celu tworzy się obszary chronione, ustanawia odpowiednie sposoby zarządzania obszarami chronionymi, jak i obszarami istotnymi dla różnorodności biologicznej, położonymi poza terenami chronionymi, odtwarza ekosystemy o zniszczonej różnorodności biologicznej, utrzymuje lub odtwarza populacje cennych i zagrożonych gatunków, zapobiega wprowadzaniu gatunków obcych lub organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

W związku z powyższym można uznać, że największym potencjalnym zagrożeniem dla różnorodności biologicznej jest ingerencja podczas budowy w obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz.U.2021 poz.1098 t.j.).

Uciążliwością dla gatunków zwierząt występujących na danym obszarze może być hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi. W okresie budowy źródłem hałasu będą urządzenia wykorzystywane przy pracach ziemnych (koparka, spychacz, itd.) oraz przy pracach montażowych (agregat prądotwórczy, sprężarka, dźwig, ładowarka itp.), jak również środki transportu. Uciążliwość akustyczna związana z pracą sprzętu budowlanego występować będzie tylko w okresie budowy i będzie mieć charakter miejscowy oraz okresowy, a po zakończeniu prac całkowicie zaniknie. W związku

z powyższym również płoszenie zwierząt w związku z prowadzonymi pracami będzie miało charakter okresowy i nie wpłynie na trwałe zmniejszenie różnorodności biologicznej terenu realizacji inwestycji.

Negatywnie na różnorodność biologiczną może wpływać wycinka drzew i krzewów towarzysząca budowie rurociągu. Przy wyborze trasy rurociągu minimalizowano kolizje z obszarami gęsto zadrzewionymi.

Analizowane przedsięwzięcie w okresie jego eksploatacji nie będzie wpływało na różnorodność biologiczną obszaru, na którym zostało zlokalizowane. Planowany rurociąg, ze względu na usytuowanie pod powierzchnią terenu nie będzie stanowił bariery infrastrukturalnej, dlatego nie będzie przeszkodą w migracji gatunków.

Podsumowując, realizacja inwestycji na etapie budowy będzie okresowo zaburzała funkcje ekosystemów, lokalnie zmieniała fragmenty siedlisk oraz lokalnie wpływała na populacje i liczebność gatunków. Natomiast dzięki zastosowaniu działań minimalizujących nie przewiduje się istotnego wpływu budowy rurociągu etylenu na szeroko pojętą różnorodność biologiczną oraz różnorodność genetyczną.

3) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - obszary chronione

W przebiegu gazociągu znajdują się następujące obszary chronione: Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej oraz obszar PLH040039 Włocławska Dolina Wisły i PLB040003 Dolina Dolnej Wisły. Dodatkowo część obszaru objętego planem znajduje się w Korytarzu Ekologicznym Dolina Wisły-Kampinoski PN – ok. 1,5 km.

Przebieg rurociągu przecina obszar Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły, jednakże pokonanie doliny Wisły będzie przeprowadzone metodą bezykopową. W przypadku fauny przedmiotem ochrony obszaru są dwa gatunki ssaków: bóbr i wydra oraz pięć gatunków ryb: boleń, koza pospolita, minóg rzeczny, różanka oraz łosoś. Ze względu na fakt braku ingerencji w koryto Wisły, w wyniku realizacji nie dojdzie do ingerencji w siedliska ryb. W przypadku ssaków możliwe jest jedynie krótkotrwałe płoszenie na etapie wycinki drzew. Biorąc pod uwagę, że bezpośrednio w miejscach przecięcia Wisły nie stwierdzono śladów obecności (nory / zgrzyzy) nie przewiduje się, aby oddziaływanie te miały wpływ na stan populacji bobra i wydry na obszarze Natura 2000. Na etapie eksploatacji inwestycja nie będzie generowała żadnych oddziaływań na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony.

W zakresie szaty roślinnej z przedmiotów ochrony ostoi Włocławska Dolina Wisły ingerencja inwestycji będzie dotyczyć 1 płatu 6510 zlokalizowanego na skraju inwestycji. Jednakże, wpływ planowanej inwestycji na integralność i spójność tego typu siedlisk przyrodniczych nie wystąpi.

Siedlisko nie występuje w zasięgu oddziaływania, dotychczasowe użytkowanie terenu zostanie zachowane.

Według Planu Zadań Ochronnych (PZO) na prawym brzegu Wisły był wykazywany duży płat 6510 jednak jest to teren z miejscami stojącą wodą stanowiący mozaikę zbiorowisk łąkowych i ziołoroślowych, większość łąk świeżych występuje poza zakresem inwestycji.

Inwestycja w zakresie planu nie będzie wpływała znacząco na gatunki będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły.

Przebieg rurociągu przecina obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły, fragment ten obejmuje koryto rzeki Wisły z wąskim pasem międzywał. Na trasie rurociągu nie wykazano siedlisk istotnych z punktu widzenia gatunków będących przedmiotem ochrony. Przekraczanie rzeki Wisły i jej starorzeczy planowane jest metodą bezykopową. W ramach inwentaryzacji wykazano kolizję tylko pojedynczych stanowisk gatunków będących przedmiotem ochrony z trasą przebiegu rurociągu (sieweczka rzeczna). Nie dojdzie także do bezpośredniego ani pośredniego wpływu na siedliska tych gatunków. Po zakończeniu prac stan terenu w miejscu robót będzie zbliżony do stanu wyjściowego. W związku z realizacją inwestycji, nie przewiduje się również zjawiska obniżenia poziomu wód gruntowych. Z tego względu nie przewiduje się wpływu na stan populacji ptaków lęgowych będących przedmiotem ochrony obszaru.

Z analizy materiałów zawartych w PZO na obszarze tym planowanych jest szereg działań ochronnych. Część z nich możliwa jest do realizacji na trasie przebiegu inwestycji (jak w całej ostoi). Głównym zadaniem ochronnym jest zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez zachowanie w całej strefie nurtowej rzeki istniejących wysp piaszczystych, z wyjątkiem utrzymania szlaku żeglugowego. Należy podkreślić, że planowana realizacja inwestycji metodą bezykopową nie będzie stanowiła zagrożenia dla realizacji tego celu. Analogicznie prace w obrębie skarp brzegowych powinny być umacniane z

zachowaniem siedlisk dla zimorodka i brzegówki. Na etapie budowy rurociąg nie powinien ograniczać możliwości realizacji tych zadań.

W wyniku realizacji inwestycji nie przewiduje się wpływu na gatunki migrujące i zimujące w dolinie Wisły. Podsumowując, inwestycja nie będzie miała wpływu na przedmioty ochrony obszaru OSO Dolina Dolnej Wisły.

Rozważenia wymaga ewentualna możliwość zajścia kolizji z zakazami określonymi w uchwale Sejmiku Województwa dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, powyżej określone zakazy nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego. Zgodnie z przepisem art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez „inwestycję celu publicznego” należy rozumieć „działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami”. Natomiast przepis art. 6 pkt 2 u.g.n. wśród celów publicznych wymienia budowę i utrzymanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń.

Z uwagi na powyższe inwestycję można kwalifikować jako inwestycję celu publicznego zarówno w ujęciu funkcjonalnym (przesyłanie gazu), jak również z uwagi na specyfikę jej funkcjonowania (inwestycja o znaczeniu ponadlokalnym).

Podsumowując, w wyniku realizacji inwestycji dojdzie do zajęcia obszarów leśnych nieistotnych w skali obszaru. Inwestycja nie ingeruje w stan siedlisk leśnych poza pasem montażowym. Realizacja inwestycji nie wpływa na gospodarkę leśną ani łowiecką. Po zakończeniu budowy w przypadku ingerencji w tereny o charakterze łąkowym, możliwe jest przywrócenie ich do pierwotnego stanu. Realizacja inwestycji nie wpływa na stan linii brzegowej rzek, jezior nie na retencjonowanie wód.

Zasadnicze oddziaływania na funkcjonalność korytarzy ekologicznych związane będą z etapem budowy, w trakcie którego dojdzie do zaburzenia aktualnego stanu siedlisk, zakłócenia warunków bytowania i migracji zwierząt, szczególnie w aspekcie lokalnym. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe, często lokalne, odwracalne. Inwestycja nie stworzy trwałych barier, które uniemożliwiłyby przemieszczanie się organizmów, co dotyczy zarówno korytarzy o randze krajowej, ale także regionalnej i lokalnej. Inwestycja realizowana będzie z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, mając także na uwadze maksymalne możliwe zachowanie infrastruktury zielonej (np. omijanie jej elementów), jej samoistne odtworzenie (np. zdeponowanie humusu wraz z bankiem nasion) bądź celowe odtworzenie (np. nasadzenia, wysiew). Z uwagi jednak na przewidywane oddziaływania, zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji konieczne będzie podjęcie działań, które zminimalizują negatywny wpływ inwestycji na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Niniejsza prognoza we wszystkich analizowanych aspektach dowodzi braku przeciwwskazań środowiskowych dla realizacji planowanej inwestycji – może ona być zrealizowana przy spowodowaniu relatywnie bardzo niewielkich i generalnie nietrwałych oddziaływań na środowisko, a następnie eksploatowana przez kilkadziesiąt lat bez powodowania jakichkolwiek oddziaływań, przyczyniając się do generowania istotnych korzyści w sferze gospodarczej, a pośrednio także społecznej.

4) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - ludzie

Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w oddaleniu od miejsc zamieszkania. Wyjątkiem są w rejonie miejscowości Winduga zabudowania gospodarcze/rolne w odległości około 55 m (3 budynki) od granicy pasa MPZP.

Bezpieczeństwo mieszkańców gwarantują przepisy odrębne – obowiązująca w polskim prawie minimalna strefa bezpieczeństwa wynosi w przypadku tego typu infrastruktury tylko 6 m od osi rurociągu. Należy

uznać, że położenie w dalszym sąsiedztwie jest całkowicie bezpieczne, a żaden z istniejących budynków nie jest położony w minimalnej odległości.

W okresie budowy inwestycji nie przewiduje się trwałego oddziaływania na zdrowie ludzi. Potencjalny wpływ na zdrowie ludzi, mieszkających w sąsiedztwie inwestycji, związany będzie z emisją zanieczyszczeń do atmosfery tj., spalinami, pyłem pochodzącym ze środków transportu i pracujących na budowie maszyn oraz z emisją hałasu. Zaznaczyć trzeba, że prace budowlane prowadzone będą etapami wzdłuż przedmiotowego odcinka, w porze dziennej, przy użyciu sprawnego sprzętu. Oddziaływania te będą krótkotrwałe i nie będą mieć wpływu na zdrowie ludzi.

Z oceny zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych eksploatacji instalacji na przedmiotowym przedsięwzięciu wynika, że w warunkach bezawaryjnej jego pracy, będzie ono wywierało znikomy wpływ na ludzi.

Bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia i życia ludzi mogą być oczywiście sytuacje związane z potencjalnymi awariami technologicznymi w obrębie urządzeń wchodzących w skład infrastruktury.

Etylen w formie gazowej jest skrajnie łatwopalny, a więc także wybuchowy, w wysokich stężeniach może być groźny dla życia człowieka ze względu na ryzyko uduszenia, kontakt ze skórą może powodować odmrożenia. Rozwiązania technologiczne zaproponowane w projekcie są na wysokim poziomie, spełniając zadania bezpiecznego transportu etylenu. W fazie prawidłowych czynności eksploatacyjnych oraz nadzoru nad instalacją praktycznie nie wywołuje on negatywnych skutków na zdrowie i warunki życia ludzi. Prawidłowa eksploatacja zapewnia bezawaryjną pracę rurociągu przez okres kilkudziesięciu lat, a infrastruktura ta ma charakter infrastruktury przemysłu chemicznego, wiążącego się z bardzo dużą wartością zaangażowanych środków oraz wytwarzanych produktów. Dbłość o sprawność i bezawaryjność funkcjonowania leży więc w interesie przede wszystkim właściciela rurociągu, bowiem ma bardzo mierzalny, wysoki wymiar finansowy. Jakakolwiek awaria będzie powodować znacznie większe koszty, niż nakłady niezbędne dla zapewnienia zabezpieczenia i konserwacji rurociągu. Stanowi to bardzo wiarygodną gwarancję dbłości o zapewnienie bezawaryjności instalacji.

5) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - woda

Rurociąg przekracza JCWP rzeczne: Dopływ spod Wilczeńca RW20001727914. Planowana inwestycja zlokalizowana jest na obszarze Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 46.

W okresie budowy oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na wody będzie związane z:

- miejscowym odwodnieniem wykopów na trasie projektowanego rurociągu,
- przekraczaniem cieków, rowów,
- poborem i zrzutem wody potrzebnej do wykonania hydraulicznych prób szczelności i wytrzymałości.

Bezpośrednie oddziaływanie na wody powierzchniowe będzie występować w momencie poboru a następnie zrzutu wody po próbie hydraulicznej rurociągu. Dodatkowo, w związku z realizacją wykopów budowlanych, może dojść do zbierania się wody w wykopach, na odcinkach cechujących się podwyższonym poziomem wód gruntowych. W takiej sytuacji zwyczajowo wypompowuje się podsiąkającą wodę, podczyszcza ją i kieruje do gruntu (poza obszarem przedsięwzięcia) lub do sąsiednich cieków lub rowów. Odwodnienie spowoduje lokalne obniżenie poziomu zwierciadła wody gruntowej. Nie wystąpi jednak zanieczyszczanie wód, a ewentualna zmiana stosunków wodnych będzie krótkotrwała.

Potencjalnym zagrożeniem dla wód może być także lokalne zanieczyszczenie gruntu związkami ropopochodnymi i innymi substancjami chemicznymi, pochodzącymi z awaryjnych, niekontrolowanych wycieków z maszyn budowlanych, magazynowanych substancji oraz odpadów. Z zanieczyszczonego gruntu zanieczyszczenia mogą migrować do wód podziemnych lub spływać wraz z opadami atmosferycznymi do wód powierzchniowych. W celu zminimalizowania tego zagrożenia zostaną zastosowane działania ograniczające ryzyko zanieczyszczenia gruntu.

Przy przestrzeganiu przepisów i ogólnie przyjętych założeń przezorności w stosunku do środowiska w pracach ziemnych – nie zachodzi ryzyko jakichkolwiek negatywnych oddziaływań.

Inwestycja nie wpłynie znacząco na cele środowiskowe rzeczonych JCWP. Realizacja przedsięwzięcia nie ogranicza możliwości osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód, a ewentualne potencjalne negatywne oddziaływania są krótkoterminowe i lokalne. Przedsięwzięcie nie będzie powodowało emisji zanieczyszczeń charakteryzujących stan chemiczny wód podziemnych, tym samym nie wpłynie negatywnie na stan chemiczny JCWPd.

Na etapie eksploatacji rurociągu nie dojdzie do żadnych oddziaływań na wody powierzchniowe lub podziemne. Nie przewiduje się poboru wody, wytwarzania ścieków ani możliwości zanieczyszczenia wód w rejonie przebiegu rurociągu.

Negatywne oddziaływanie na wody przedsięwzięcia może wystąpić tylko w sytuacji awaryjnej. W przypadku awaryjnego rozszczelnienia rurociągu i migracji gazu poprzez środowisko glebowe do wód może nastąpić zanieczyszczenie tych wód.

Prawdopodobieństwo awarii jest niewielkie. Właściwie dobrana fabryczna izolacja rurociągu, technologia wykonania przejść przez poszczególne ciekłe wodne oraz tereny zmeliorowane w połączeniu z projektowanym systemem ochrony katodowej przeciwdziałającym korozji stanowiąc będą skuteczne zabezpieczenie wód przed uwolnieniem do nich przesyłanego gazu.

Ponadto, dzięki nowoczesnemu systemowi kontrolowania szczelności rurociągu, w przypadku uszkodzenia rurociągu dopływ gazu zostanie odcięty, a nadzorujący pracę rurociągu zostanie powiadomiony o awarii w celu podjęcia szybkich działań naprawczych. Dlatego nie ma potrzeby stosowania dodatkowych działań minimalizujących.

6) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko – powietrze

W trakcie realizacji inwestycji nastąpi oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego. Wynika to z faktu, że na niewielkim terenie będą pracowały liczne maszyny budowlane i urządzenia spalające olej napędowy.

W fazie budowy należy spodziewać się w szczególności:

- wzrostu emisji zanieczyszczeń gazowych (głównie NO_x) zawartych w spalinach maszyn i pojazdów pracujących na budowie – zarówno bezpośrednio na placu budowy, jak i w jego sąsiedztwie (pojazdy dostarczające materiały budowlane),
- wzrostu emisji pyłów, związanego z transportem i wykorzystaniem na budowie materiałów sypkich i pylistych oraz intensywniejszym ruchem pojazdów w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia,
- wzrostu emisji tlenków azotu, tlenku węgla i pyłów w wyniku emisji z procesu spawania rurociągu.

Oddziaływanie na stan czystości powietrza atmosferycznego będzie miało charakter krótkoterminowy i ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

Biorąc pod uwagę chwilowy i przejściowy charakter oddziaływania, stwierdzono, że w związku z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłów do powietrza podczas budowy rurociągu, nie ulegnie pogorszeniu jakość życia mieszkańców rejonu, w którym zlokalizowano rurociąg.

Podczas eksploatacji projektowanych obiektów technologicznych może wystąpić niewielka emisja do powietrza atmosferycznego.

Na terenach stacji zasuw w sytuacji awaryjnej, ze względów bezpieczeństwa, etylen będzie zrzucany do mobilnej flary, gdzie będzie całkowicie spalany. Z uwagi na awaryjny charakter tego procesu, ilość i czas trwania zrzutu nie są możliwie do oszacowania.

7) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko – hałas

Projektowany rurociąg w większości przebiega przez tereny rolne użytkowane głównie jako grunty orne, łąki i pastwiska. Na niewielkich fragmentach przebiega w sąsiedztwie niewielkich kompleksów leśnych. W rejonie projektowanej inwestycji występuje również zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza/zagrodowa i usługowa.

Istotnym działaniem, z punktu widzenia oddziaływania akustycznego, będzie etap realizacji inwestycji. Hałas powstający na etapie budowy jest hałasem zmiennym w czasie, okresowym, krótkotrwałym i ustąpi po zakończeniu robót. Uciążliwość oraz zasięg oddziaływania hałasu związanego z robotami budowlanymi zależą będzie od typu i liczby równocześnie pracujących maszyn oraz czasu ich pracy.

Szacuje się, że uciążliwość ta będzie miała miejsce przez okres kilku tygodni w zależności od wykonywanych robót czy technologii przejścia przez skrzyżowanie z infrastrukturą. Prace budowlane będą realizowane w okresie dnia.

Na odcinkach skrzyżowań rurociągu z drogami, liniami kolejowymi, niektórymi rzekami, itp. do budowy zostanie zastosowana metoda bezwykopowa, podczas której prace i zagrożenia akustyczne koncentrują się w dwóch stacjonarnych miejscach, na placu maszynowym i montażowym oraz częściowo na drogach dojazdowych do wymienionych wyżej placów.

Uciążliwość oraz zasięg oddziaływania hałasu związanego z robotami budowlanymi będzie od typu zastosowanych maszyn, czasu ich pracy oraz liczby równocześnie pracujących maszyn.

Należy podkreślić, iż hałas powstający na etapie realizacji inwestycji jest hałasem okresowym, krótkotrwałym i ustąpi po zakończeniu robót. Prace prowadzone będą etapami wzdłuż przedmiotowego odcinka rurociągu w związku z tym uciążliwości przesuwają się będą wraz z frontem robót.

Na etapie eksploatacji rurociągu i towarzyszących mu obiektów, będzie występowało następujące oddziaływanie na klimat akustyczny:

- chwilowe - źródłem hałasu okresowego (awaryjnego) będzie stacja zasuw. Gdzie w sytuacjach awaryjnych będzie podjeżdżała mobilna flara, do której będzie następował zrzut gazu, który następnie będzie spalany. Prace tego typu są realizowane jedynie w porze dziennej.
- stałe - emisja hałasu wynikająca z normalnej pracy rurociągu (przepływy substancji w rurach) będąca następstwem tarcia i hydrauliki na odcinkach wychodzących ponad powierzchnię gruntu - w przypadku ocenianego przedsięwzięcia oddziaływanie to nie wystąpi, gdyż rurociąg zabudowany będzie pod powierzchnią terenu.

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia hałas nie będzie emitowany (praktyczny brak źródeł hałasu) w związku z czym inwestycja nie będzie uciążliwa dla środowiska.

8) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - powierzchnia ziemi

Oddziaływania na powierzchnię ziemi będą najważniejszymi oddziaływaniami mającymi miejsce przy realizacji ustaleń planu. Realizacja rurociągu będzie wiązała się z wykonaniem wykopu co zawsze wiąże się z ingerencją w powierzchniowe warstwy powierzchni ziemi i nawet przy zachowaniu dużej staranności nie udaje się w pełni odtworzyć stanu pierwotnego, choć nadkład gleb zostaje zachowany i odtworzony (w analizowanym przypadku będzie to miało duże znaczenie w większości terenów objętego planem, gdzie gleby wykazują przydatność rolniczą). W konsekwencji wystąpić może lokalne zaburzenie układu warstw gleby w nadkładzie odtwarzanej gleby bezpośrednio nad osią rurociągu.

Na terenach leśnych na potrzeby realizacji inwestycji liniowych zapewnia się, dla ochrony istniejących gruntów leśnych przed degradacją, zebranie warstwy humusu/ściółki leśnej, jej zabezpieczenia, a następnie odtworzenie po realizacji prac (zabezpiecza się ją przed zmieszaniem z pozostałą masą ziemną pochodzącą z wykopów).

Przewiduje się, że szerokość pasa zajętego na prowadzenie robót (pas montażowy) wyniesie ok. 20 metrów. Pas montażowy to obszar, w którym wykonuje się wykop, ale także porusza się ciężki sprzęt budowlany, składowane materiały budowlane, ma miejsce montaż rur przed ich ułożeniem w wykopie, odkłada się czasowo urobek, operują maszyny układające rurociąg. To właśnie w pasie montażowym należy spodziewać czasowych oddziaływań – nie tylko w okresie realizacji inwestycji, ale z pewnością także przez pewien czas po zakończeniu prac. Wpływ wiązać się będzie z czasowym pogorszeniem plonów roślin uprawnych, ze względu na zmianę zagęszczenia i zmianę parametrów fizykochemicznych gleby.

W wyniku realizacji ustaleń planu:

- Częściowe trwałe ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej – może ona zostać naruszona podczas prac, przewiduje się powstanie obiektu o utwardzonym charakterze; całość przebiegu rurociągu, tam gdzie dotąd funkcjonuje powierzchnia biologicznie czynna, taką pozostanie;
- Nie dojdzie do trwałych włączeń z produkcji rolniczej lub istotnych degradacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Trwałe zajęcie terenu w miejscu stacji zasuw i dróg dojazdowych - bez istotnych oddziaływań

w związku z zajęciem terenu – z uwagi na niewielką powierzchnię zajętości nie przewiduje się, żeby miała ona istotne znaczenie.

9) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie się wiązać z istotną ingerencją i przekształceniem obecnego krajobrazu obszaru. Ze względu na charakter inwestycji oraz na różnorodność i strukturę krajobrazów, można uznać, że długotrwały wpływ inwestycji na krajobrazy będzie niski. Główne zakłócenia wystąpią na etapie budowy, będą one jednak w dużej mierze miejscowe i tymczasowe. Na etapie eksploatacji ingerencja inwestycji będzie się skupiała przede wszystkim wokół obiektów kubaturowych znajdujących się w obszarach krajobrazów wiejskich, a także wzdłuż odcinków inwestycji przebiegających przez krajobrazy leśne. Strefa bezpieczeństwa w krajobrazach leśnych stworzy częściowo nowe linie przecinające krajobraz i miejscowo zagęści sieć linii przecinających teren. Wpływ inwestycji będzie, zatem jedynie miejscowo widoczny i odczuwalny - przede wszystkim z perspektywy „pieszego”.

Stałym elementem oddziaływania na krajobraz w fazie eksploatacji będą słupki oznakowania trasy, (elementy o niewielkich rozmiarach, nie wprowadzające dominat w krajobrazie) oraz stacja zasuw i drogi dojazdowe.

Należy więc stwierdzić, że pod względem potencjalnych strat w krajobrazie, analizowany projekt planu jest niezwykle mało inwazyjny.

10) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - klimat

Budowa i eksploatacja rurociągu nie wpłynie na zmiany klimatyczne. Nie zostanie naruszona równowaga biologiczna oraz nie wystąpi poważne ryzyko środowiskowe, które mogłoby doprowadzić do znaczących zmian klimatycznych, zarówno w Polsce, jak i na świecie.

Ze względu na rodzaj oddziaływań i przejściowy charakter planowane prace, związane z realizacją rurociągów nie będą negatywnie wpływać na istniejący klimat, a wszystkie emisje będą miały charakter miejscowy, okresowy i ustaną po zakończeniu prac montażowo-budowlanych. Również na etapie eksploatacji przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie naruszać standardów jakości środowiska. Oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma charakteru długofalowego, ani tendencji do narastania, nie wpływa na zjawiska pogodowe, ani na liczbę klęsk żywiołowych, nie wpłynie także na emisję gazów cieplarnianych.

11) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - zasoby naturalne

Realizacja ustaleń projektu planu nie ma żadnego wpływu na zasoby surowców mineralnych.

12) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - zabytki i dobra kultury

W celu ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, w przypadku stwierdzenia w trakcie prowadzonych robót ziemnych, jakichkolwiek kolizji ze stanowiskami archeologicznymi lub zabytkami zostanie niezwłocznie o powyższym zawiadomiony Wojewódzki Konserwator Zabytków w celu ustalenia dalszego toku prowadzonych robót.

13) Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko - dobra materialne

Realizacja ustaleń planu będzie się wiązała ze zmianami wartości niektórych nieruchomości (zmiana przeznaczenia gruntów powodująca spadek ich wartości w obrocie). W sferze publicznej pojawi się możliwość poboru podatku do nieruchomości dla budżetu gminy.

4. USTALENIA KOŃCOWE

1) Analiza możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru

W przypadku tego typu inwestycji na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko bardzo trudno formułować rozwiązania alternatywne. W praktyce rozpoczęcie procesu planistycznego jest poprzedzone bardzo złożonymi analizami o charakterze technicznym, środowiskowym, ekonomicznym i społecznym, dokonywanym przez inwestora. Są to przedsięwzięcia niezwykle kosztowne, stąd wybór optymalnej lokalizacji, która przekłada się na projekt MPZP, będący końcowym etapem jej planowania, jest poprzedzony szczegółowym rozpoznaniem uwarunkowań realizacji inwestycji. Ewentualne koszty środowiskowe przy tego typu inwestycjach mogą być barierą niemożliwą do pokonania – stąd proces wyboru najlepszego wariantu uwzględnia także konieczność wytrasowania rurociągu w sposób optymalny pod względem minimalizacji szkód środowiskowych.

Projektując rurociąg, zakłada się jego bezawaryjną pracę na okres kilkudziesięciu lat, przy spełnieniu wymogów prawidłowego wykonawstwa oraz późniejszego nadzoru na etapie eksploatacji. Poza potencjalnymi wydarzeniami nadzwyczajnymi (typu awarie technologiczne), rurociąg nie powinien znacząco oddziaływać na środowisko naturalne. Mała uciążliwość wynika z faktu ulokowania rurociągu pod ziemią, co sprawia, że jest on niewidocznym elementem infrastrukturalnym, który nie odznacza się w terenie, ani w krajobrazie. Trwałym elementem krajobrazu są obiekty kubaturowe oraz słupki znacznikowe.

Należy równocześnie podkreślić, że planowana inwestycja została ulokowana w bezpośrednim sąsiedztwie rurociągów już funkcjonujących – co minimalizuje koszty społeczne, ale także środowiskowe, bowiem już istniejący korytarz infrastrukturalny uwzględnia uwarunkowania, które musiałyby być uwzględnione od podstaw przy realizacji rurociągu w innej lokalizacji.

Analiza możliwych oddziaływań na środowisko potwierdza, że zaproponowany przebieg rurociągu jest optymalny pod względem zastosowanych rozwiązań, które ograniczałyby skutki środowiskowe.

Na etapie prac koncepcyjnych analizowane były różne warianty lokalizacyjne przebiegu rurociągu etylenu. Został wybrany najkorzystniejszy ze względów przyrodniczych, technologicznych i ekonomicznych wariant do realizacji.

2) Analiza możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu

Zagrożenie środowiska naturalnego występuje przede wszystkim w trakcie budowy planowanego przedsięwzięcia oraz w sytuacjach awaryjnych. Celem ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko w trakcie prowadzenia prac budowlanych stosowane są odpowiednie rozwiązania techniczno – technologiczne oraz organizacyjne. Dotyczy to zajęcia terenu, wykonania wykopów, transportu i montażu rur, sposobu ułożenia oraz zasypywania rurociągu w wykopie, wykonywania prób ciśnieniowych i rekultywacji terenu.

Do najistotniejszych działań w tym zakresie można zaliczyć:

- zawężenie do minimum pasa technicznego robót zajętego na czas budowy,
- skracanie do minimum okresu prac rekultywacyjnych terenu (szybkie zasypywanie wykopów oraz odtworzenie układu fizjograficznego terenu i sieci hydrograficznej, odbudowa urządzeń melioracyjnych).
- jeśli wystąpią uszkodzenia istniejących dróg publicznych i dojazdowych wykorzystywanych przez pojazdy budowy, zostaną one usunięte, a drogi zostaną doprowadzone do stanu nie gorszego niż pierwotny.

Ponadto należy przestrzegać poniższych zasad:

- firmy realizujące prace budowlane, będą zapewniać odpowiedni standard wykonawstwa poszczególnych elementów inwestycji oraz zapewnią swoją wewnętrzną kontrolę nad wykonawstwem w celu uzyskania odpowiedniej jakości wykonywanych prac,
- urządzenia, aparatura itd. będą posiadać atesty lub dopuszczenia,
- inwestor sprawuje kontrolę nad wykonawcami przez firmę z odpowiednimi uprawnieniami, której obowiązkiem będzie sprawdzanie jakości stosowanych elementów i technologii, od ich producenta poprzez montaż na budowie aż do odbioru po jej zakończeniu,
- zaleca się stosowanie maszyn budowlanych i montażowych wysokiej klasy, będących w dobrym stanie technicznym,
- tankowanie pojazdów i maszyn budowlanych będzie odbywało się na stacjach benzynowych poza terenem budowy. Przed pracą i po jej zakończeniu będzie sprawdzany stan techniczny maszyn i urządzeń budowlanych przez pracowników budowy,
- transport materiałów sypkich samochodami wyposażonymi w pokrywy lub plandeki, w celu ograniczenia pylenia,
- lokalizowanie baz materiałowych i transportowych (zaplecza technicznego budowy) poza terenami cennymi przyrodniczo,
- do magazynowania odpadów będą wykorzystywane oznakowane i specjalistyczne pojemniki oraz kontenery, które uniemożliwią przenikanie substancji zawartych w odpadach do gruntu i wód podziemnych,
- w miarę możliwości należy ograniczyć jednoczesną pracę na placu budowy maszyn budowlanych w celu wyeliminowania nadmiernego lokalnego hałasu,
- ograniczenie do pory dziennej wykonywania robót budowlanych na terenach występujących w bliskim sąsiedztwie obszarów chronionych akustycznie,
- na odcinkach w pobliżu zabudowy, urządzenia typu pompy, sprężarki, agregaty prądotwórcze, itp. stosować w osłonach dźwiękoszczelnych;
- w razie możliwości place składowania rur (miejsca gięcia rur) należy lokalizować poza obszarami chronionymi akustycznie.
- ograniczenie czasowe niezbędnych odwodnień wykopów tak, aby nie spowodowały zmian stosunków wodnych (tj. trwałego obniżenia zwierciadła wód gruntowych) w rejonie projektowanej inwestycji, które spowodowałyby znaczące zmiany warunków siedliskowych otaczających terenów.
- Woda z odwodnienia będzie odprowadzana do najbliższych (z uwzględnieniem warunków technicznych) cieków powierzchniowych i rowów lub rozdeszczowywana na powierzchni terenu w sposób zabezpieczający przed rozmyciem organiczną warstwę gruntu,
- prace w obrębie cieków ograniczyć do niezbędnego minimum. Prace ingerujące w ciek wodny powinny być prowadzone w sposób minimalizujący zanieczyszczenie wód płynących spowodowane naruszeniem osadów dennych i zamulaniem.
- z uwagi na ochronę ekosystemów wodnych, podczas prac w rejonie i w korytach cieków konieczne jest zabezpieczanie maszyn budowlanych lub innego sprzętu przed wyciekami substancji chemicznych do wody, pracę należy wykonywać sprawnym sprzętem;
- prace w rejonie cieków wodnych należy prowadzić z zastosowaniem mat bądź dostępnością absorbentów zapobiegających przedostawaniu się potencjalnych zanieczyszczeń ropopochodnych do systemów rzecznych;
- należy ograniczyć ingerencję ciężkim sprzętem budowlanym w strefę brzegową;
- należy unikać rozlewu paliw podczas transportu oraz pracy urządzeń i maszyn mechanicznych,
- na wypadek wystąpienia wycieku substancji szkodliwych wykonawca robót powinien posiadać sorbenty do neutralizacji substancji ropopochodnych,
- należy ograniczać emisję zanieczyszczeń pochodzących z silników spalinowych, przez wykorzystanie na budowie sprawnego technicznie sprzętu budowlanego i pojazdów mechanicznych, brak pracy na biegu jałowym,
- zostanie ograniczona prędkość ruchu pojazdów w rejonie budowy,
- zostaną zapewnione efektywne dojazdy na teren budowy,
- zostaną zastosowane niezbędne środki techniczne i organizacyjne w celu utrzymania dróg dojazdowych w czystości w trakcie transportu materiałów budowlanych i prowadzenia prac budowlanych, np. zraszanie dróg.
- zdjęcie i zabezpieczenie żyznej warstwy gleby przed wymieszaniem jej z gruntem rodzimym

pochożącym z wykopu,

- rozplantowanie zachowanej warstwy humusu po zakończeniu robót ziemnych oraz przeprowadzenie rekultywacji w pasie prowadzonych robót,
- zastosowanie systemu ochrony katodowej, chroniącej rurociąg przed korozją elektrochemiczną,
- odbudowa / przebudowa zniszczonych urządzeń drenarskich, w celu doprowadzenia ich do stanu użyteczności sprzed realizacji inwestycji,
- wszelkie prace prowadzone będą ze szczególną ostrożnością.

W przypadku lokalizacji zaplecza budowy, należy uwzględnić następujące zalecenia:

- ☐ lokalizacja zaplecza powinna umożliwić wykorzystanie dróg publicznych jako dróg dojazdowych,
- ☐ zaplecze należy zlokalizować poza terenami lasów, terenami zadrzewionymi, a także poza obszarami występowania chronionych gatunków roślin czy siedlisk przyrodniczych,
- ☐ funkcjonowanie zaplecza budowy nie może wywierać negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze,
- ☐ zaplecze powinno być zlokalizowane możliwie najbliżej placu budowy,
- ☐ w miejscu lokalizacji zaplecza powinna być możliwość zasilania w energię elektryczną, wodę oraz odprowadzenia ścieków do kanalizacji.

W trakcie prowadzenia robót budowlanych należy również stosować się do poniższych zasad:

- należy prowadzić regularną kontrolę wykopów, wylapywać i przenosić w bezpieczne miejsce zwierzęta, które ewentualnie znajdują się w ww. wykopach,
- drzewa znajdujące się w pobliżu pasa montażowego, które nie zostały przeznaczone do wycinki powinny zostać zabezpieczone przed uszkodzeniem przez sprzęt budowlany, pnienie powinny być chronione poprzez odeskowanie,
- prace w obrębie bryły korzeniowej ewentualnych drzew nie przeznaczonych do usunięcia należy wykonać ręcznie, korzenie odkryte przy wykopie powinny zostać obłożone torfem nasączonym wodą, ewentualnie otulone tkaniną jutową,
- zabezpieczenie (w wymaganych, zinventaryzowanych uprzednio miejscach) wykopów tak, aby nie były „pułapkami bez wyjścia” dla płazów, gadów i drobnych ssaków,
- zastosowanie tam, gdzie to możliwe oświetlenia sodowego dającego tzw. „ciepłe” widmo świetlne – bezwzględnie za to należy dbać by obudowy lamp były szczelne – uniemożliwia to owadom kontakt z rozżarzoną żarówką,
- zawężenie pasa budowy na terenach leśnych,
- w przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków wskazane jest wykonywanie wycinki poza okresem lęgowym ptaków określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183) lub pod nadzorem ornitologicznym lub po uzyskaniu decyzji derogacyjnych na niszczenie gniazd i/lub płożenie odpowiednich gatunków ptaków.

Do rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska zaliczyć można również zastosowanie podczas budowy rurociągu metod bezwykopowych np. przekroczenie metodą bezwykopową, stosowanie przecisków hydraulicznych przy przekroczeniu torowisk, dróg, cieków itp.

Zastosowanie metod bezwykopowych pozwala uzyskać liczne korzyści m.in.:

- skrócenie czasu wykonywania robót,
- ograniczenie ingerencji w środowiska naturalne,
- lepszą jakość wykonywanych robót,
- zachowanie cennych przyrodniczo siedlisk i stanowisk gatunków chronionych.

Przy odpowiednich rozwiązaniach projektowych i przyjętych nowoczesnych rozwiązaniach budowlanych oraz przy realizacji inwestycji w odpowiednich standardach, rurociągi są układami szczelnymi.

Projekt przewiduje zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, zabezpieczających przed groźbą wybuchu gazu lub samoczynnej emisji gazu z układów technologicznych.

3) Propozycja monitoringu skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

W przypadku analizowanego projektu MPZP, sugeruje się:

- Na etapie realizacji - analizę postępów w realizacji zagospodarowania i ewentualnych oddziaływań na środowisko powodowanych w procesie realizacji – przy wykorzystaniu potencjału własnego Urzędu Gminy,
- Na etapie funkcjonowania – nie zachodzi potrzeba monitorowania; w przypadku awarii przemysłowych będą się tym zajmować uprawnione służby, natomiast przy bezawaryjnej pracy nie zachodzi potrzeba monitorowania.

Na potrzeby monitorowania skutków realizacji tego konkretnego MPZP nie będzie zachodziła konieczność zlecenia ekspertyz, czy też nawiązania stałej współpracy z wyspecjalizowaną instytucją badawczą.

4) Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja ustaleń analizowanego projektu planu nie będzie generowała żadnych oddziaływań na środowisko o charakterze transgranicznym. Zarówno charakter, jak i skala planowanych działalności wskazuje na typowo lokalny zasięg możliwych oddziaływań.

5) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”)

Metodologia opracowania prognozy nakazuje dokonanie analizy tzw. opcji zerowej, czyli prognozy zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Do rozważenia wariantu polegającego na niepodjęciu inwestycji zobowiązują uregulowania w zakresie prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko. Wariant zerowy przedsięwzięcia jest tożsamy z zaniechaniem jego realizacji. Oznaczałoby to, że stan środowiska na trasie inwestycji, byłby nienaruszony. Jednocześnie, z uwagi na to, że ewentualny wpływ pojawi się jedynie w fazie realizacji i będzie miał on charakter odwracalny i krótkotrwały, stan środowiska przy wdrożeniu wariantu zerowego nie będzie się znacząco różnił od stanu środowiska po zrealizowaniu przedsięwzięcia.

W przypadku analizowanego projektu planu jest oczywiste, że zaniechanie realizacji przedsięwzięcia będzie ze względów środowiskowych korzystniejsze, bowiem realizacja ustaleń planu będzie wiązać się z opisanymi wcześniej oddziaływaniem na etapie procesu inwestycyjnego, a potem skutkować będzie ograniczaniem możliwości nasadzeń drzew w kilkunastometrowym pasie wzdłuż całego gazociągu. Nie są to oddziaływania szczególnie istotne środowiskowo, a szereg z oddziaływań będzie miało miejsce jedynie na etapie procesu inwestycyjnego przez stosunkowo krótki czas – choć bez wątpienia są one negatywne w porównaniu ze stanem braku jakiejkolwiek ingerencji.

Oceniając opcję zerową należy jednak zwrócić uwagę na bardziej złożone uwarunkowania. Analizowane przedsięwzięcie jest istotne dla rozwoju gospodarczego i budowania konkurencyjności gospodarki, nie tylko w wymiarze lokalnym, ale ze względu na specyfikę prowadzonej działalności przez zakłady, których dotyczy prowadzona inwestycja – w jeszcze większym stopniu w wymiarze regionalnym, a nawet krajowym. Przemysł chemiczny, któremu służy inwestycja, należy do dziedzin bardzo nowoczesnych i innowacyjnych, buduje kooperację z innymi podmiotami, generuje znaczące podatki, zasilające nie tylko budżet państwa, ale także budżety samorządów. Stwarzanie możliwości rozwoju tego typu działalności powinno być więc postrzegane jako realizacja szeroko rozumianego interesu rozwoju regionu i kraju. Planowane przedsięwzięcie w pewnych uwarunkowaniach może być wręcz uznane za inwestycję istotną dla zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Jeśli zestawia się możliwość osiągnięcia ważnego interesu społecznego i gospodarczego przy stosunkowo niewielkich stratach środowiskowych, to opcja zerowa nie może być postrzegana jako rozwiązanie jednoznacznie korzystne.

6) Wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Analizowane zamierzenie inwestycyjne, dla którego sporządza się miejscowy plan zagospodarowywania przestrzennego jest dobrze poznane. Po pierwsze – realizacja i eksploatacja rurociągów ma dobrze poznane skutki środowiskowe – tego typu inwestycje są wykonywane od bardzo dawna, stosunkowo często, w różnych warunkach środowiskowych – a więc zakres i skala możliwych oddziaływań na środowisko została dobrze poznana i nie należy się spodziewać wystąpienia nietypowych i nieprzewidywalnych oddziaływań. W przypadku analizowanego przedsięwzięcia niezwykle małe jest więc ryzyko popełnienia błędów lub pominięcia w prognozie ważnych uwarunkowań.

7) Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana w toku prac planistycznych związanych z zamiarem realizacji rurociągu o średnicy DN350 służącego do przesyłu etylenu pomiędzy zakładami chemicznymi w Płocku oraz we Włocławku. Rurociąg będzie miał łączną długość ok. 58,6 km i zlokalizowany będzie na terenie województw mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego. Będzie biegł przez 4 powiaty oraz łącznie 6 gmin.

Bardzo ważnym uwarunkowaniem jest fakt, że planowany rurociąg docelowo zastąpi rurociąg o takim samym przeznaczeniu o średnicy DN200, zbudowany w latach 1977 – 1984, który rozpoczęto eksploatować w 1984 roku. Można więc tu mówić o wymianie infrastruktury powstałej przed ponad 40 laty na nową (z założenia bezpieczniejszą i nowocześniejszą), o większej średnicy (a więc także większej zdolności przesyłu).

Inwestycję można kwalifikować jako inwestycję celu publicznego zarówno w ujęciu funkcjonalnym (przesyłanie gazu), jak również z uwagi na specyfikę jej funkcjonowania (inwestycja o znaczeniu ponadlokalnym).

Na terenie gminy Bobrowniki, planowany rurociąg będzie miał długość około 2,735 km.

Teren objęty planem stanowi korytarz planowanego rurociągu o szerokości około 50m i łącznej powierzchni ok. 20,8 ha.

Plan stwarza warunki dla budowy nowego rurociągu, ale ponieważ ma to miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego rurociągu etylenu oraz ropy naftowej, w praktyce w całości adaptuje już obecnie istniejące zagospodarowanie. Nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu terenu.

Przedmiotowy rurociąg zlokalizowany jest w południowej części gminy Bobrowniki w rejonie granicy z gminą Fabianki.

Planowany rurociąg przekracza granicę gmin Fabianki i Bobrowniki w miejscu trójstyku obrębów Winduga (gmina Bobrowniki) oraz Witoszyn Nowy i Łęg Witoszyn (gmina Fabianki). Rurociąg przekracza granice gmin z kierunku południowego wschodu do północnego zachodu, od strony miejscowości Nowy Witoszyn z obszaru gminy Fabianki do Gminy Bobrowniki i w tym miejscu długość przekroczenia w obrębie gminy Bobrowniki wynosi około 117 metrów i rurociąg ponownie wkracza w obszar ewidencyjny gminy Fabianki. Przekroczenie w tym miejscu zlokalizowane jest w terenie leśnym na obszarze gminy Bobrowniki.

Okolo 1500 metrów dalej w kierunku północno zachodnim planowany rurociąg ponownie przekracza granicę gminy Fabianki i gminy Bobrowniki, z obrębu Łęg Witoszyn (gmina Fabianki) do obrębu Winduga (gmina Bobrowniki) w pobliżu wsi Działy w gminie Bobrowniki.

Rurociąg planuje się w terenach leśnych nawiązując lokalizacją do istniejącego rurociągu etylenu i rurociągu produktów naftowych oraz innej podziemnej infrastruktury towarzyszącej.

Planowany rurociąg przekracza rzekę Dopływ spod Wilczeńca oraz w rejonie miejscowości Stary Bógpomóż przekracza rzekę Wisłę.

Przy przekroczeniu rzeki Wisły na wschodnim brzegu projektuje się stację zasuw SE-3. Przekroczenie Wisły projektowane jest w technologii bezwykopowego przejścia pod dnem rzeki.

Przekroczenie Wisły projektowane jest w technologii bezwykopowego przejścia pod dnem rzeki.

W gminie Bobrowniki rurociąg przekracza trzy linie elektroenergetyczne oraz drogę powiatową nr 2713C

oraz drogę gminną.

Zdecydowana większość przebiegu przez teren gminy Bobrowniki ma miejsce przez tereny leśne, a pozostała część to w minimalnej skali – innego rodzaju zagospodarowanie, głównie drogi.

W granicach obszaru objętego planem wyznacza się tereny:

- teren obsługi produktów naftowych, oznaczony na rysunku planu symbolem IN,
- teren gazownictwa, oznaczony na rysunku planu symbolem IG,
- teren rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczony na rysunku planu symbolem RN,
- teren lasu, oznaczony na rysunku planu symbolem L,
- teren drogi zbiorczej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDZ,
- teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDD,
- teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem KR.

Zasadniczą częścią niniejszej prognozy jest analiza przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, którą wykonano dla następujących aspektów:

a) różnorodność biologiczna,

b) ludzi,

c) zwierzęta i rośliny,

d) woda,

e) powietrze,

f) powierzchnia ziemi,

g) krajobraz,

h) klimat,

i) zasoby naturalne,

j) zabytki i dobra kultury,

k) dobra materialne.

Zagadnienia te przeanalizowano z uwzględnieniem oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych.

Oddziaływania na powierzchnię ziemi będą najważniejszymi oddziaływaniami mającymi miejsce przy realizacji ustaleń planu. Realizacja rurociągu będzie wiązała się z wykonaniem wykopu co zawsze wiąże się z ingerencją w powierzchniowe warstwy powierzchni ziemi i nawet przy zachowaniu dużej staranności nie udaje się w pełni odtworzyć stanu pierwotnego.

W obszarze przebiegu rurociągu o takiej średnicy jak planowany w tym przypadku, w pasie o minimalnej szerokości po 6 m od jego osi, nie mogą rosnąć drzewa – a więc jednym z istotnych oddziaływań będzie usunięcie istniejących drzew i nie dopuszczanie do wzrostu nowych. Wykonane analizy wskazują, że usunięcie drzew nie będzie stanowiło uszczerbku ani dla roślinności, ani jako siedlisk zwierząt. Na etapie realizacji rurociągu będzie występowało szereg oddziaływań typowych dla prac ziemnych, związanych z pracą maszyn, ale po zakończeniu realizacji i rozpoczęciu eksploatacji rurociągu, w praktyce nie będzie żadnych oddziaływań.

W okresie budowy inwestycji nie przewiduje się trwałego oddziaływania na zdrowie ludzi. Potencjalny wpływ na zdrowie ludzi, mieszkających w sąsiedztwie inwestycji, związany będzie z emisją zanieczyszczeń do atmosfery tj., spalinami, pyłem pochodzącym ze środków transportu i pracujących na budowie maszyn oraz z emisją hałasu. Zaznaczyć trzeba, że prace budowlane prowadzone będą etapami wzdłuż przedmiotowego odcinka, w porze dziennej, przy użyciu sprawnego sprzętu. Oddziaływania te będą krótkotrwałe i nie będą mieć wpływu na zdrowie ludzi.

W całym obszarze gminy rurociąg będzie przebiegał przez tereny objęte ochroną. Są to Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej oraz obszar PLH040039 Włocławska Dolina Wisły i PLB040003 Dolina Dolnej Wisły. Zasięg form ochrony przyrody w tym rejonie pokrywa się, w znaczeniu takim, że obszar chroniony w ramach sieci Natura 2000 w całości zawiera się w obszarze chronionym w randze OChK, ale obszar chroniony w randze OChK jest większy. Przebieg rurociągu przez teren OChK i naturę siedliskową będzie miał miejsce na odcinku ok. 3,8 km, Natomiast w Dolinę Dolnej Wisły granice obszaru objętego planem wkraczają w odcinku ok. 150 m.

Dodatkowo część obszaru objętego planem znajduje się w Korytarzu Ekologicznym Dolina Wisły-Kampanoski PN – ok. 1,5 km.

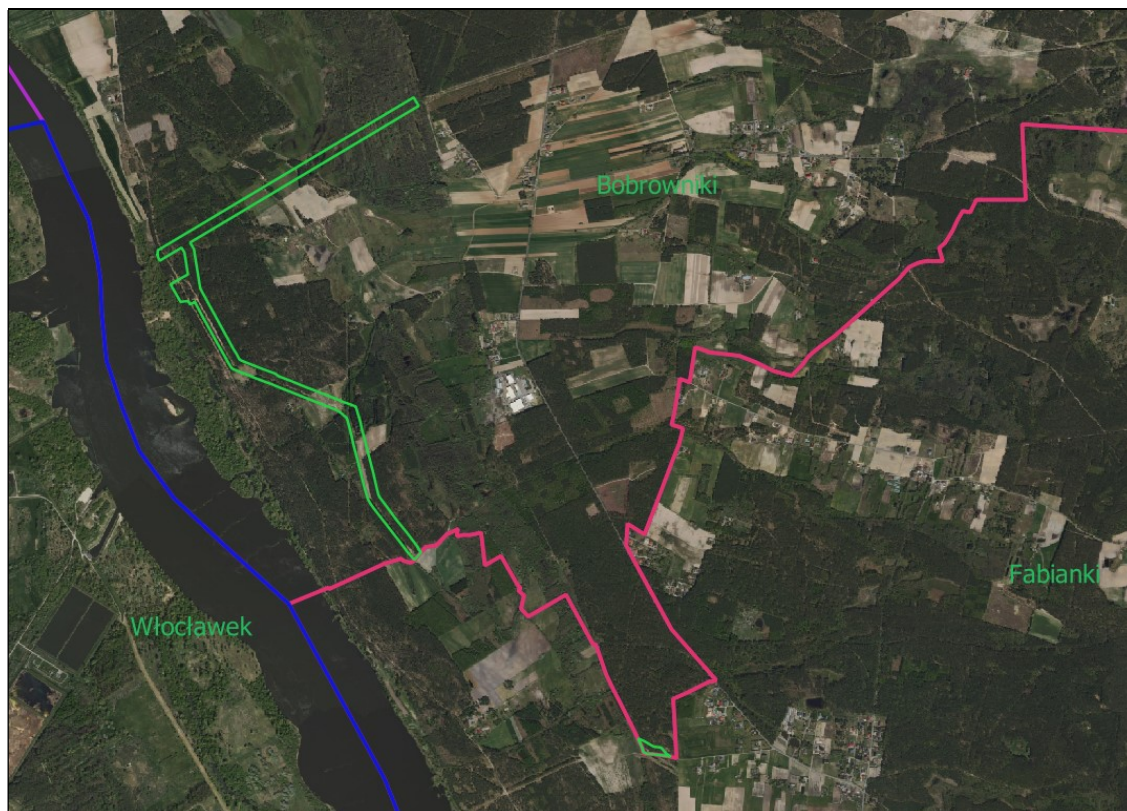
Zgodnie z artykułem 17, ustęp 2, punkt 4 Ustawy o ochronie przyrody powyższe zakazy nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, do których klasyfikowany jest analizowany rurociąg.

Podsumowując, realizacja inwestycji na etapie budowy będzie okresowo zaburzała funkcje ekosystemów, lokalnie zmieniała fragmenty siedlisk oraz lokalnie wpływała na populacje i liczebność gatunków. Natomiast dzięki zastosowaniu działań minimalizujących nie przewiduje się istotnego wpływu budowy rurociągu etylenu na szeroko pojętą różnorodność biologiczną oraz różnorodność genetyczną.

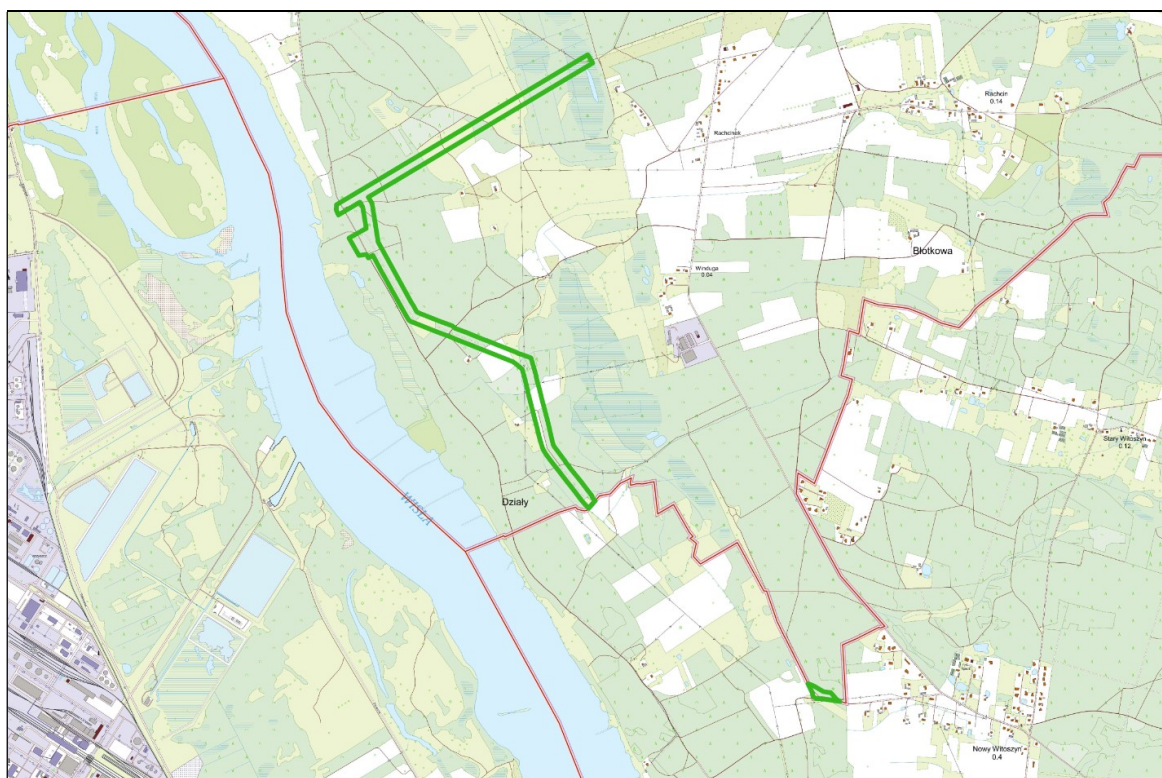
Należy także zwrócić uwagę, że alternatywą dla transportu rurociągowego jest transport etylenu pomiędzy zakładami w Płocku i Włocławku za pomocą kolei lub pojazdów samochodowych. Są to formy transportu pod każdym względem generujące znacznie większy zakres negatywnych oddziaływań i powodujące znacznie większe ryzyko nadzwyczajnych awarii i katastrof. Proponowane rozwiązanie (transport rurociągowy) jest więc optymalne. Opcja zerowa jest więc bardzo atrakcyjna tylko pozornie – tylko jeśli uwzględni się wyłącznie bezpośrednie oddziaływania w miejscu realizacji przedsięwzięcia. Jednak szersze spojrzenie na ogół uwarunkowań redefiniuje ocenę opcji zerowej na negatywną. Przy bardzo powierzchownej ocenie opcja zerowa może się wydać korzystniejsza, ale w ogólnym całościowym bilansie korzystna jest realizacja planowanego zagospodarowania w rozpatrywanej lokalizacji.

Reasumując - w projekcie planu nie znaleziono ustaleń, które dyskwalifikowałyby go ze względu na skalę i charakter oddziaływań na środowisko.

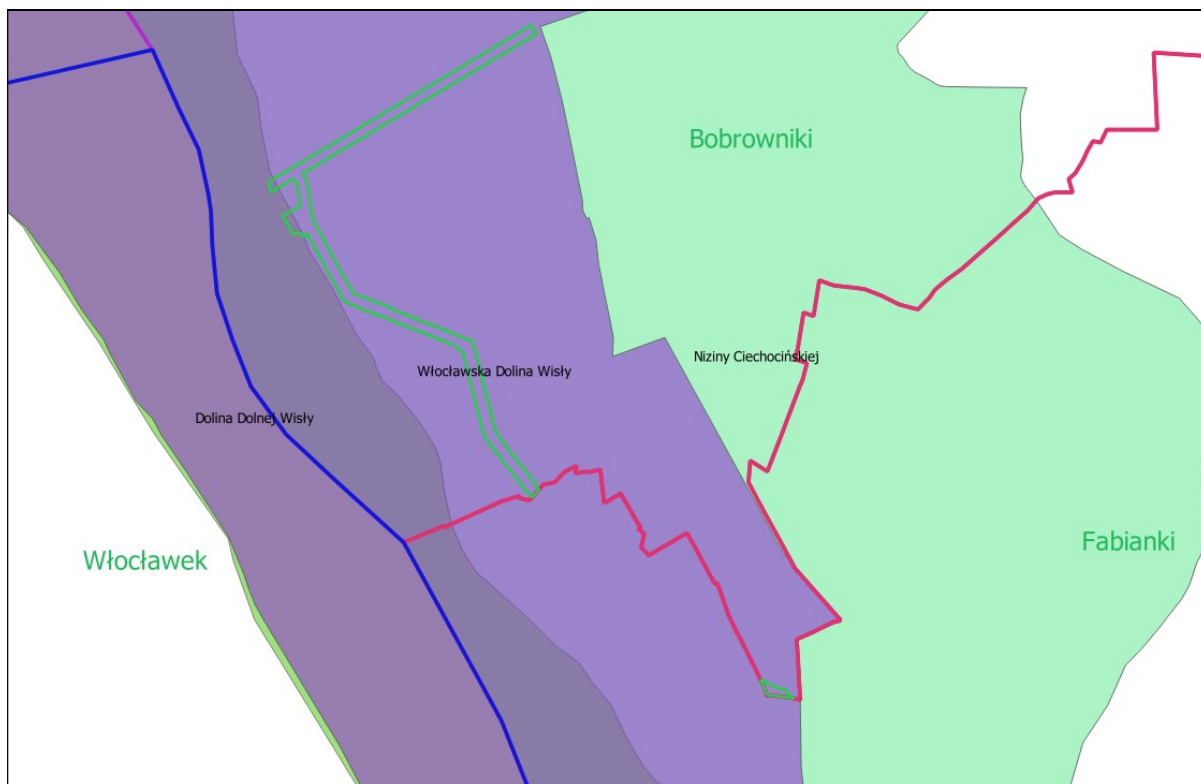
5. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

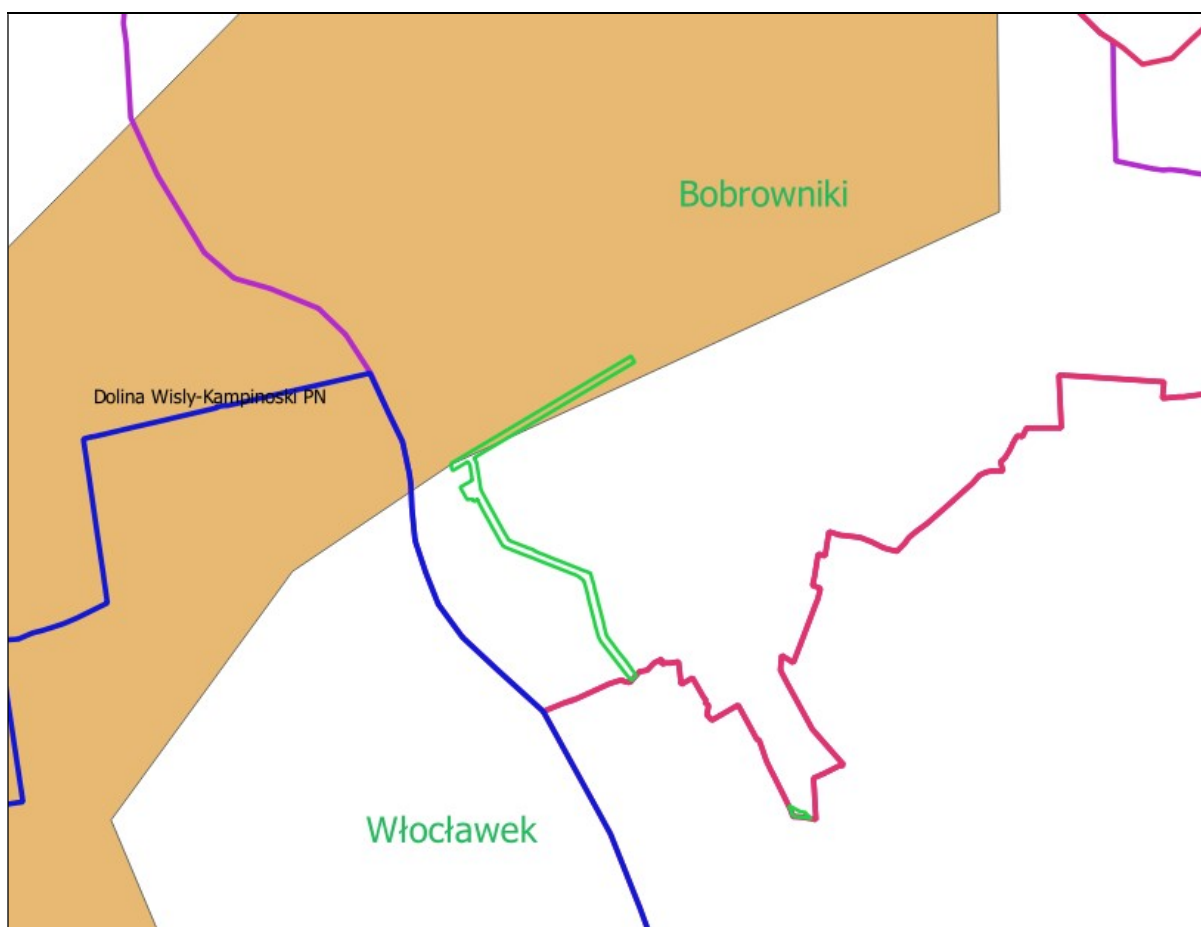
Teren objęty planem na tle ortofotomapy.
Źródło: opracowanie własne

Teren objęty planem na tle mapy topograficznej.
Źródło: opracowanie własne

Teren objęty planem na tle obszarów chronionych.
Źródło: opracowanie własne

Teren objęty planem na korytarza
Źródło: opracowanie własne